

ISSN 1335-0544

9 771335 054006

2 ■ VOL. 9 ■ 2017

ÚSTAV
SVETOVEJ
LITERATÚRY
SAV

INSTITUTE
OF WORLD
LITERATURE
SAS

WORLD LITERATURE STUDIES 2 ■ 2017

www.wls.sav.sk

VOL. 9

ČASOPIS PRE VÝSKUM SVETOVEJ LITERATÚRY

Nitrianska a Nizozemská škola prispeli v priebehu 60., 70. a 80. rokov 20. storočia k výraznému formovaniu translatológie ako samostatného vedného odboru. Pôsobenie Antona Popoviča a Jamesa S. Holmesa, vedúcich osobností oboch škôl, možno v translatológii badať dodnes. Toto číslo časopisu sa zameriava na ich aktivity, výskumnú činnosť a metodické prístupy. Jednotlivé štúdie približujú uvedené translatologické školy, ako aj ich hlavných predstaviteľov v kontexte doby. Nie sú však len cestou v čase, ku koreňom spomenutých škôl, sústreďujú sa i na ich prínos pre dnešné uvažovanie o preklade.

The Nitra School and the Low Countries School contributed greatly to the formation of translation studies in the 1960s, 70s and 80s. Both key personalities of these schools – Anton Popovič and James S. Holmes – had an important impact in the initial decades of the field. This issue focuses on their work, research and methodological approaches. The authors introduce the schools and their main representatives in the context of their time. However, they don't only offer a trip down memory lane to the historical roots of these schools but also try to show to what extent value has been – and can be – added to the lines of thinking in contemporary research stemming from the Low Countries and Nitra.

**Popovičovo
a Holmesovo
dedičstvo v súčasnosti**

**Legacy of Popovič
and Holmes
beyond their century**

**EMÍLIA PEREZ
MARTIN DJOVČOŠ
MÁRIA KUSÁ
(eds.)**

■ WORLD LITERATURE STUDIES

MARTIN DJOVČOŠ – EMÍLIA PEREZ
Bridging the mental Iron Curtain, or, re-exploring the “old” in new contexts

LUC VAN DOORSLAER
Holmes and Popovič in the 21st century:
an empirical-bibliographical exercise

KATARÍNA BEDNÁROVÁ
Anton Popovič: between comparative literature
and semiotics

TON NAAJKENS
On lions, fans and crosses. A Low Countries legacy
for translation studies

MÁRIA VALENTOVÁ
Anton Popovič a jeho nitrianska translatologická škola

IRYNA ODREKHIVSKA
Consolidating Anton Popovič's “metacommunicational
context of translation” as a conceptual cluster

IGOR TYŠŠ
Discourse camouflage in the representation of American
literature in the literary magazine “Mladá tvorba”

MARIE KRAPPMAN
The limits of domestication in the translation of modern
literary texts from Yiddish to Czech

ANITA HUŤKOVÁ
The translation theory of the Nitra School and contemporary
communication models of literary translation: a case study

JÁN ŽIVČÁK
K problematike typologického zaradenia liturgického
prekladu: na príklade slovenského a francúzskeho translátu
paschálneho kánonu a veršových stichír Paschy

WORLD LITERATURE STUDIES

Šéfredaktorka / Editor-in-Chief
JANA CVIKOVÁ

Redakcia / Editorial Staff
JUDIT DOBRY

Redakčná rada / Editorial Board

MÁRIA BÁTOROVÁ
KATARÍNA BEDNÁROVÁ
ADAM BŽOCH
RÓBERT GÁFRIK
JUDIT GÖRÖZDI
MAGDA KUČERKOVÁ
MÁRIA KUSÁ
ROMAN MIKULÁŠ
SOŇA PAŠTEKOVÁ
DOBROTA PUCHEROVÁ
LIBUŠA VAJDOVÁ
MILAN ŽITNÝ

(Institute of World Literature, Slovak
Academy of Sciences, Bratislava)
MARIÁN ANDRIČÍK (Pavol Jozef Šafárik
University in Košice)

MAGDOLNA BALOGH (Institute
for Literary Studies, Hungarian
Academy of Sciences, Budapest)

MARCEL CORNIS-POPE (Virginia
Commonwealth University, Richmond)

XAVIER GALMICHE
(University Paris – Sorbonne)

ZDENĚK HRBATA (Institute of Czech
Literature, Czech Academy of Sciences,
Prague)

ANTON POKRIVČÁK (University of Ss. Cyril
and Methodius, Trnava)

IVO POSPÍŠIL (Masaryk University, Brno)

CLARA ROYER (CEFRES – French Research
Center in Humanities and Social Sciences,
Prague)

MONICA SPIRIDON (University of Bucharest)

MILOŠ ZELENKA (University of South
Bohemia in České Budějovice)

BODO ZELINSKY (University of Cologne)

Adresa redakcie / Editorial Office

Ústav svetovej literatúry SAV
Konventná 13, 811 03 Bratislava 1
Tel. (00421-2) 54431995
Fax (00421-2) 54431995
E-mail usvlwlit@savba.sk

■ Popovičovo a Holmesovo dedičstvo v súčasnosti
Legacy of Popovič and Holmes beyond their century
EMÍLIA PEREZ – MARTIN DJOVČOŠ – MÁRIA KUSÁ (eds.)

■ Toto číslo vzniklo v rámci riešenia projektu VEGA 2/0200/15
Preklad ako súčasť dejín kultúrneho priestoru II.

World Literature Studies – Časopis pre výskum svetovej literatúry vydáva štyri razy ročne Ústav svetovej literatúry Slovenskej akadémie vied. ■ Uverejňuje recenzované, doposiaľ nepublikované vedecké štúdie a recenzie z oblasti všeobecnej a porovnávacej literárnej vedy a translológie. ■ Časopis vychádzal v rokoch 1992 – 2008 pod názvom Slovak Review of World Literature Research. ■ Príspevky sa uverejňujú v slovenčine, češtine, angličtine, nemčine, prípadne vo francúzštine s anglickými resumé. ■ Viac o časopise, výzvy na posielanie príspevkov a pokyny k príspevkom, ako aj plnotextové verzie skončených ročníkov na www.wls.sav.sk.

World Literature Studies is a scholarly journal published quarterly by Institute of World Literature, Slovak Academy of Sciences. ■ It publishes peer-reviewed, previously unpublished scholarly articles and book reviews in the areas of general and comparative literature studies and translology. ■ It was formerly known (1992–2008) as Slovak Review of World Literature Research. ■ Articles are published in Slovak, Czech, English, German, and French, with English abstracts. ■ More information, calls for contributions, submission guidelines and full texts of past issues can be found at www.wls.sav.sk.

Časopis je zaradený do databáz / The journal is indexed in

- Art & Humanities Citation Index (A&HCI)
- Central and Eastern European Online Library (CEEOL)
- Central European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH)
- Current Contents / Arts & Humanities (CC/A&H)
- EBSCO
- European Reference Index for the Humanities (ERIH)
- Scopus

World Literature Studies (Časopis pre výskum svetovej literatúry), ročník 9, 2017, číslo 2

ISSN 1337-9275 ■ E-ISSN 1337-9690

Vydáva Ústav svetovej literatúry SAV / Published by Institute of World Literature SAS

IČO / ID: 17 050 278

Evidenčné číslo / Registration number: EV 373 / 08

Číslo vyšlo v júli 2017 / The issue was published in July 2017

Návrh grafickej úpravy / Graphic design: Eva Kovačevićová-Fudala
Zalomenie a príprava do tlače / Layout: Margareta Kontrišová
Copyright © Ústav svetovej literatúry SAV, autorky a autori textov a prekladov. Pri opätovnom publikovaní prosíme uviesť údaje o prvej publikácii príspevku a informovať redakciu. / Institute of World Literature SAS, authors of texts and translations. Authors can reproduce their texts on the condition of full acknowledgement of the original publication and information about this provided to the editors.

Distribúcia / Subscriptions: Slovak Academic Press, s. r. o.
Bazová 2, 821 08 Bratislava, sap@sappress.sk

Publikácia je rozšírenou verziou monografie z roku 1998. Prináša nové, resp. aktualizované výsledky v oblasti bádania dejín prekladu na Slovensku. S ohľadom na charakter skúmaných období autorky zvolili rôzne metodologické prístupy, čo im umožnilo ukázať problematiku prekladania ruskej/sovietskej literatúry z mnohých uhlov a súčasne ilustrovať modalitu pôsobenia prekladu v našom prostredí i jeho vývinotvorný dosah. Spoločným menovateľom ich uvažovania je sieť vzťahov formovaná národnopolitickým, sociokultúrnym a literárnym systémom prijímajúceho prostredia.

The monograph *Russian Literature in Slovak Culture (1825–2015)* is an extended version of the 1998 edition. It provides new and revised findings in the study of the history of translation of Russian literature in Slovakia. With a view to the specific character of the individual time periods, the authors have chosen diverse methodological approaches to reveal the various aspects of translating Russian/Soviet literature and at the same time illustrate the role of translation in Slovak culture and its impact on literary development.

Mária Kusá (ed.): *Ruská literatúra v slovenskej kultúre v rokoch 1825 – 2015*. Bratislava: VEDA, vydavateľstvo SAV, 2017. 264 s. ISBN 978-80-224-1556-9

Monografia prináša syntetický obraz ruského umenia ostatných dvoch storočí. Reflektuje vývin ruskej poézie, prózy, dramatického umenia, bábkového divadla, hudby, výtvarného umenia, filmu a najvýznamnejších esteticko-filozofických teórií, tak v ich vnútornej nadväznosti a vzájomných kontaktoch, ako aj vo vzťahu k širším európskym kultúrnym kontextom.

The monograph *Aspects of the Russian Arts of the 19th and 20th centuries. Key Developmental Stages of the Russian Arts of the 19th and 20th centuries and their Resonance in the European Cultural Space* provides a synthetic overview of Russian artistic expression of the previous two centuries. The treatise reflects upon the evolution of Russian poetry, fiction, theatre, puppet theatre, music, painting, film, and the most important aesthetic-philosophical theories, their mutual interconnections and their relations to the broader European cultural context.

Podoby ruského umenia 19. a 20. storočia. Bratislava: Univerzita Komenského, 2016. 308 s. ISBN 978-80-223-4038-0

RUSKÁ LITERATÚRA V SLOVENSKEJ KULTÚRE v rokoch 1825 – 2015

Editorka
MÁRIA KUSÁ

VEDA,
vydavateľstvo SAV

Podoby ruského umenia 19. a 20. storočia

Univerzita Komenského
v Bratislave